

SPORT KAO ALAT ZA BORBU PROTIV GOVORA MRŽNJE

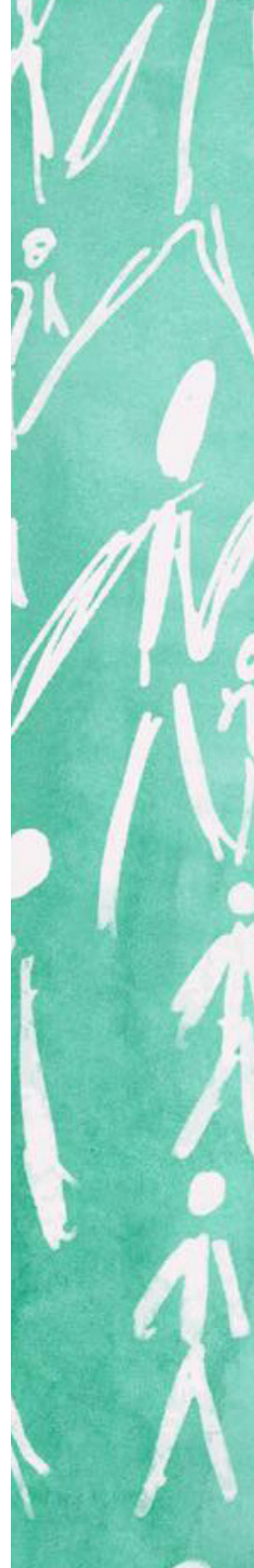
Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Priručnik ***Sport kao alat za borbu protiv govora mržnje*** izrađen je u sklopu projekta **"When We Play We Do Not Hate! Combating Hate Speech through Sport"** koje sprovodi *Udruženje „Ritam zdravlja"* iz Novog Sada.

Projekat "When We Play We Do Not Hate! Combating Hate Speech through Sport" realizuje se uz podršku i finansiranje Erasmus+ programa Evropske Komisije.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

The background of the entire image is a teal color, overlaid with a dense, repeating pattern of white, hand-drawn stick figures. These figures are in various poses, some appearing to be in motion, which gives the background a sense of a busy, active crowd.

**WHEN WE
PLAY WE
DON'T
HATE!**

Impressum

Sport kao alat za borbu protiv govora mržnje

Izdavač:

Ritam zdravlja

Železnička 31, Sr. Kamenica

www.ritamzdravlja.org

e-mail: ritamzdravlans@gmail.com

Dizajn: MSc Jovan Plećaš

Tiraž: 700 komada

When We
Combatin

#Don'tPlay

PREDGOVOR

Sport igra ključnu ulogu u razvoju mladih. Svaka fizička aktivnost je od vitalnog značaja za holistički razvoj mladih, njihovog fizičkog, socijalnog i emocionalnog zdravlja. Učešće u sportsko rekreativnim aktivnostima dovodi do socijalizacije ličnosti i bolje interakcije sa društvenom sredinom, dakle nema samo uticaj na fizičko blagostanje, već doprinosi i očuvanju emocionalne stabilnosti i psihičke ravnoteže. Iz tog razloga sport može značajno uticati na život ljudi, kako u pozitivnom tako i u negativnom kontekstu, odnosno može biti ili medijator za slanje poruka tolerancije, jedinstva i fer pleja ili biti arena nasilnog ponašanja, govora mržnje i neprijateljstva izraženih od strane različitih aktera. Upravo zbog toga treba podsticati pozitivne strane sporta i nastojati da se koristi kao oruđe pozitivnog uticaja na ljudski život.

MSc Tatjana Jezdimirović

Play We Don't Hate!
g Hate Speech Through Sport

Hate

Erasmus+

SADRŽAJ

Predgovor	5
Govor mržnje	8
Šta je i kakvu štetu donosi	8
Zakonski okviri	9
Sport	11
Razvoj sporta kroz vreme	11
Vrednosti i pozitivni aspekti bavljenja sportom	13
Primeri dobre prakse	15
Kako se suočiti sa govorom mržnje kroz sport	15
Strategijski okviri	16
Kampanje	17
Edukativne aktivnosti	18
Praktični primeri	19
"When We Play We Do Not Hate!	
Combating Hate Speech through Sport"	20
Association Rhythm of Health – Serbia	23
Association Of Volunteering – Macedonia	25
Vsl "Inovatyvi Karta" – Lithuania	26
Experimentaculo Associacao Cultural – Portugal	27
Asociatia Geyc – Romania	28
Erazmus +	28
Umesto zaključka	31

GOVOR MRŽNJE

Šta je i kakvu štetu donosi

Sloboda govora je jedna od najvažnijih vrednosti društva, dok granice te slobode u najvećoj meri zavise od specifičnih pravno političkih okolnosti u pojedinom društvu. S druge strane, istorija nas uči o opasnosti tolerisanja zloupotrebe slobode izražavanja, jer govor mržnje je upravo to – prekoračenje, odnosno zloupotreba te slobode (Ružić, 2010).

Govor mržnje predstavlja svaki govor, gest, ponašanje, pisanje ili prikazivanje koje je zabranjeno jer omalovažava, zastrašuje, vređa ili podstiče nasilje, mržnju, predrasude ili diskriminaciju protiv pojedinca ili grupe. Dakle, može se reći da govor mržnje podrazumeva svaku komunikaciju koja omalovažava osobu ili grupu na osnovu nekih karakteristika kao što su rasa, boja kože, pol, seksualna orijentacija, vera, etnička i nacionalna pripadnost i druge karakteristike.

Govor mržnje je pravno obično definisan kao govor upravljen protiv osobe ili osoba zbog rasne, verske i etničke pripadnosti ili zbog seksualne orijentacije. Koncept se pojavio u Sjedinjenim američkim državama kasnih 70-ih godina XX veka i od tada su u mnogim drugim zemljama, uvedeni zakoni kojima se određuju dodatne kazne za govore motivisane predrasudama ili netrpeljivošću uperenim protiv određenih grupa koje za posledicu imaju podsticanje i podstrekanje

rasne mržnje, agresiju ili zločin, uključujući širenje nacističke propagande. Kao sinonim za govor mržnje koristi se izraz jezik mržnje. Međutim, izraz *jezik mržnje* prvenstveno se vezuje za ispoljavanje duha netolerancije posredstvom medija, dok se *govor mržnje* vezuje za javne istupe u ostalim kanalima komunikacija, formalnim i neformalnim.

Zakonski okviri

Iako je govor mržnje pitanje kojem je uveliko posvećena pažnja javnosti, diskriminativni ili uvredljiv govor je isključen iz pojedinih okvira različitih zakonskih dokumenata. Postoje zakoni koji smatraju govor krivičnim delom zbog posebnog sadržaja takvog govora, međutim postoje začajne varijacije između zakonskim okvirima o govoru mržnje u različitim državama. Različiti ustavni i filozofski pristupi ukazuju da postoji nedovoljna zajednička usaglašenost oko ovog društvenog fenomena.

Na osnovu statistike Agencije Evropske unije za temeljna prava (FRA), Evropske online ankete o govoru mržnje 2015., Saveta Evrope, 16 - 32% roma i 19 - 32% ljudi afričkog porekla bili su žrtve napada, pretnji ili ozbiljnog uznemiravanja sa percipiranim rasističkim motivom. 25% LGBT osoba je doživelo nasilje, pri čemu jedan od troje za transrodne osobe. Do 33% jevreja lično su iskusili verbalno ili fizičko antisemisko nasilje. Štaviše, 83% ispitanika iz ankete "Bez mržnje" su naišli na govor mržnje na veb sajtu, Facebooku ili forumima. Tri najčešće ciljane grupe govora mržnje bile su LGBT, žene i muslimani. 79,3% se složilo sa izjavom da je "Važno je da se govor mržnje kazni i putem interneta i van mreže".

Snažan govor mržnje bio je prisutan ne samo u zemljama na balkanu, Srbiji i Makedoniji, već širom Evrope. Osim govora mržnje koje napadaju migrante i izbeglice, mladi u zemljama učesnicama su suočeni sa govorima mržnje koji imaju korene u etničkoj podeli koja je i dalje prisutna u balkanskim zemljama, uključujući i Hrvatsku ili govor mržnje prema manjinama, romima i LGBT-u.

Danas u Srbiji postoji sankcionisanje govora mržnje pa samim tim neke od tih odredaba mogu da se primene na sve vidove izražavanja mržnje. Pre svega, za svaki govor mržnje, bio on verbalnog, pismenog, elektronskog ili slogansko uličnog, grafitnog, posterskog, plakatnog ili reklamnog tipa, važe neke opšte ustavne i zakonske norme. Po Ustavu je zabranjena svaka diskriminacija, neposredna ili posredna, po bilo kom osnovu (čl. 21), ljudsko dostojanstvo je neprikosnoveno i svi su dužni da ga poštuju i štite (čl. 23), ljudski život je takođe neprikosnoven (čl. 24), a fizički i psihički integritet je nepovrediv (čl. 25). Dakle sve vrednosti koje se uglavnom i najčešće napadaju raznim vidovima govora mržnje zaštićene su Ustavom Srbije. Iako se Ustav ne primenjuje direktnim sankcionisanjem radnji kršenja, on kreira neophodni okvir i stavlja neophodne granice.

U skladu sa zakonom o sportu, u sportu je zabranjena svaka neposredna i posredna diskriminacija, uključujući i govor mržnje po bilo kom osnovu sportista, sportskih stručnjaka, sportskih organizacija i drugih lica učesnika u sistemu sporta, na otvoren ili prikriven način, a koja se zasniva na nekom stvarnom ili pretpostavljenom ličnom svojstvu.

SPORT

Iako sport podrazumeva takmičenje između suprotstavljenih ekipa, po svojoj ideji sport predstavlja "medij" kojim se šire poruke mira, jednakosti i prijateljstva među ljudima, bez obzira na sve razlike koje postoje među njima. Nema sumnje da je sport kao društvena pojava u značajnoj meri tokom svog razvoja zavisio i bio uslovljen odgovarajućim društvenim razvojem. Shodno tome, svaki društveni sistem sa specifičnošću razvoja svojih proizvodnih snaga i odgovarajućih društvenih odnosa dao je razvoju sporta različita obeležja, socijalna značenja, ali i smisao.

Sama reč sport potiče iz latinskog "disportare" ili "desportare", a u svetsku upotrebu ušla je preko engleskog jezika. Stari engleski oblik te reči bio je *disport* ili *desport* što znači zabava, igra, provod, pa i telesno vežbanje. Pod pojmom sport i u svetu i kod nas podrazumevaju se, pre svega fizička aktivnost prijatnog, živog i dinamičnog karaktera.

Razvoj sporta kroz vreme

Istorijski gledano, sport je prolazio kroz različite svoje razvojne faze do oblika u kojem ga danas poznajemo. Za razliku od formi sportskih takmičenja koje su bile poznate u antičkoj Grčkoj i Rimu, srednji vek ne nastavlja forme koje su bile uslovljene tadašnjim društvenim uređenjem, već traži forme i sadržaje koji

mu odgovaraju, kao što su klasna isključivost (ekskluzivnost) i vojna usmerenost. Kao sredstvo privilegovanih klasa u kapitalističkom sistemu, sport je postao jedno od najmoćniji sredstava za podizanje proizvodne moći od strane radničke klase u industriji, odnosno sport se pojavljuje kao otuđena čovekova delatnost. U kapitalističkom društvenom sistemu, buržuazija sport koristi kao moćnu polugu idejnog, ekonomskog i političkog porobljavanja i uspavljivanja mase. Koliko je sport bio cenjen krajem XIX i početkom XX veka, vidi se i po tome da razne sportske organizacije i velike sportske manifestacije potpadaju pod "zaštitu" kraljeva, prinčeva, minisata i dr., čime sport postaje rob, kao i drugi svakodnevni oblici rada. U socijalističkim društvima sport se smatra sastavnim delom svestrano razvijene ličnosti. Međutim i u početnim fazama socijalističkog društva osnovni cilj sporta, sa jedne strane, bilo je priprema za rad i odbranu, a sa druge strane, kroz postizanje sportskih rezultata, šira afirmacija konkretnog društva.

Sport, dakle, predstavlja deo fizičke kulture koji obuhvata svaki oblik organizovanog i neorganizovanog obavljanja sportskih aktivnosti i sportskih delatnosti od strane fizičkih i pravnih lica u sistemu sporta, u cilju zadovoljenja potreba čoveka za stvaralaštvom, afirmacijom, izražavanjem, stvaranjem društvenih odnosa, fizičkim vežbanjem i takmičenjem sa drugima.

VREDNOSTI I POZITIVNI ASPEKTI BAVLJENJA SPORTOM

Sport igra značajnu obrazovnu i vaspitnu ulogu u životima kako dece i mladih, tako i odraslih. Bavljenje sportom je važan činilac celokupnog zdravog razvoja svake osobe; svakom detetu neophodno je osigurati slobodu izbora i mogućnost bavljenja sportskim aktivnostima, jer se time doprinosi razvoju njegovih telesnih, intelektualnih i moralnih obeležja.

Poznato je da sportske i rekreativne aktivnosti predstavljaju korisnu i prijatnu aktivnost koja se ispoljava pozitivnim emocijama i dobrim raspoloženjem. Samim time ove aktivnosti su efikasne u ublažavanju nervno-psihičke napetosti i doprinose očuvanju emocionalne stabilnosti i psihičke ravnoteže. Učešće u sportsko rekreativnim aktivnostima dovodi do socijalizacije ličnosti i bolje interakcije sa društvenom sredinom. Istraživanja ukazuju da se bolja socijalizacija kod osoba koje se bave sportom odnosno kolektivnim sportskim igrama oslanja na zahteve učesnika aktivnosti u smislu solidarnosti, deljenja i uzajamnog pomaganja. Sportske aktivnosti sastoje se od pridržavanja pravila, svojevrsnih uloga u datoj aktivnosti, uvažavanja autoriteta (trenera, sudija i drugih sportskih aktera), poštovanja prava drugih što doprinosi razvoju samokontrole, istrajnosti, rešavanju sukoba, pregovaranju, sposobnosti zamene uloga što dovodi do razvoja mnogobrojnih socijalnih veština potrebnih za uspostavljanje dobrih socijalnih odnosa, ali i izgradnju moralnih karakteristika. Smatra se da sport i rekreacija imaju i povoljan terapijski kontekst u smislu

resocijalizacije kod osoba sa poremećajem u ponašanju, kod osoba kod kojih je došlo do narušavanja telesnog integriteta, maloletničke delikvencije i drugih gde se preporučuje učešće u sportsko rekreativnim aktivnostima.

S obzirom da se u sportu radi o razvoju i usavršavanju čoveka, sportske aktivnosti su pravo i potreba svakog čoveka, kao nosioca celokupnog ekonomskog, političkog i kulturnog napretka društva. Odatle i raznovrsne aktivnosti u oblasti sporta zapravo služe ličnoj sreći i blagostanju čoveka, zaštiti i unapređenju njegovog zdravlja, svestranom razvoju, humanizaciji, socijalizaciji ličnosti, ispoljavanju stvaralačkih i održavanju radnih sposobnosti.

Shvatanje značaja o nužnosti svakodnevne primene sportsko-rekreativnih aktivnosti kao i podizanje svesti kod čoveka o istim, u mnogome utiče na kvalitet njegovog života. Ovakvo gledište, doprinosi bržem i svestranijem razvoju ovog vida aktivnosti, a ono se ispunjava upravo kroz sistem vrednosti vaspitno obrazovne funkcije.

PRIMERI DOBRE PRAKSE

Kako se suočiti sa govorom mržnje kroz sport

Sport je važan deo naše realnosti i većina ljudi se svrstava ili u gledaoce ili fanove ili direktne učesnike različitih sportskih aktivnosti. On je postao način života za neke, religija za druge i za većinu platforma koja ujedinjuje naciju i razvija osećanje pripadnosti. Iz tog razloga, sport može značajno uticati na život ljudi, kako u pozitivnom tako i u negativnom kontekstu, odnosno može biti ili medijator za slanje poruka tolerancije, jedinstva i fer pleja ili biti arena nasilnog ponašanja, govora mržnje i neprijateljstva izraženih od strane različitih aktera.

Kako bi se u prvi plan stavio pozitivan uticaj sporta na sprečavanje govora mržnje potrebni su:

- Precizniji i konkretniji pravni i strategijski okviri koji bi se bavili govorom mržnje u sportu, trebali da regulišu prava i odgovornosti različitih aktera sporta od internacionalnog do lokalnog nivoa
- Masovne i efikasne kampanje borbe protiv govora mržnje, intolerancije, rasizma, diskriminacije u sportu, naročito one koje uključuju svetski poznate sportiste
- Produkcija video, audio i štampanog materijala sa ciljem informisanja, koja se bave ovim temama (lifleti, audio i video klipovi, obaveštenja i objave na društvenim mrežama, itd.)

- Edukativne aktivnosti koje su u vezi sa ovom temom (regionalni seminari, kampovi, konferencije, ulične manifestacije, itd.)

Veliku ulogu protiv govora mržnje imaju svi činioci sistema sporta, počev od krovnih sportskih organizacija međunarodnog karaktera, preko samih država, te granskih sportskih saveza i ostalih učesnika u sportu.

Strategijski okviri

Kada govorimo o strategijskim okvirima treba napomenuti svakako dokumente Saveta Evrope (<https://www.coe.int/en/web/sport/conventions>), koji su od velikog značaja za ovu temu. U ovom momentu, konvenciju potpisala je i raifikovala 41 zemlja članica Saveta Evrope kao i Maroko. EPAS (Enlarged Partial Agreement on Sport) čije je različite preporuke usvojio komitet ministara Saveta Evrope, pruža platformu za međudržavnu sportsku saradnju između državnih organa svojih država članica. Takođe podstiče dijalog između državnih organa, sportskih federacija i nevladinih organizacija. Što doprinosi boljem upravljanju, sa ciljem da sport postane etički, inkluzivniji i sigurniji. Takođe, izveštaji Evropske komisije protiv rasizma i netolerancije (**ECRI**), koju je osnovao Savet Evrope kao nezavisno telo. Ovo nezavisno telo, sprovodi monitoring aktivnosti u zemljama i analizira stanje u svakoj od država članica Saveta Evrope i sastavlja predloge za rešavanje identifikovanih problema.

Edukativne aktivnosti

Olimpijski pokret

Naglašeni aspekt olimpijske edukacije danas ima suštinsku ulogu u misiji Olimpijskog pokreta da promoviše filozofiju zasnovanu na doživljaju sporta kao neizostavnog činioca u evoluciji ličnosti, harmoničnom razvoju čoveka, stimulisanjem samospoznaje i samounapređenja kroz težnju ka izvrsnosti kako u sportskoj veštini tako i moralnoj vrlini. Olimpijsko vaspitanje takođe podrazumeva i usvajanje i sporovođenje univerzalnih etičkih principa fer-pleja, jednakosti, razumevanja i tolerancije.

Razvoj Olimpijskog pokreta tokom XX i XXI veka uzrokovao je promene u Olimpijskim igrama. Olimpijske igre predstavljaju najveći sportski, a ujedno i društveni događaj današnjice, koji okuplja ljude iz gotovo svih svetskih zemalja, nastojeći da promoviše multikulturalnu interakciju, komunikaciju kao i koncept globalnog mira u turbulentnim vremenima. Svoj cilj da doprinese izgradnji mirnog i boljeg sveta obrazovanjem mladih kroz sport bez diskriminacije bilo kakve vrste, a u duhu prijateljstva, solidarnosti i fer-pleja, Olimpijski pokret ostvaruje upravo kroz letnje i zimske OI, Paraolimpijske igre namenjene sportistima sa invaliditetom, Olimpijske igre mladih namenjene sportistima od 14 do 18 godina, dalje Olimpijske igre gluvi i Specijalne (Posebne) OI koje su takođe pod nadzorom MOK-a. Posebne Olimpijske igre predstavljaju igre za decu i starije ljude ometene u razvoju gde imaju priliku da pokažu svoje sposobnosti u različitim sportskim disciplinama.

Analizirajući različite oblike informalnog i neformalnog obrazovanja, dolazi se do zaključka da se oni bave određenim grupama mladih i da treba pronaći pristup kako bismo se suočili sa širim publikom ako želimo da stvarno utičemo i učinimo stvarnu promenu. U tom smislu, sport se pojavio kao najprihvatljiviji i najinteresantniji alat u komunikaciji sa širom zajednicom, kada su predstavljanje poruke tolerancije i solidarnosti u pitanju. U poređenju sa obrazovanjem ili kulturom, na primer, to se može zloupotребiti kao faktori segregacije, posebno između zemalja sa zajedničkom turbulentnom prošlašću i još uvek prisutnim izazovima. Sport treba posmatrati kao faktor integracije i jedinstva, jer je interes za to isti u Srbiji, Bosni i Hercegovini, Crnoj Gori ili drugde.

Kampanje

Kampanje protiv govora mržnje i rasizma, naročito pokušavaju da smanje agresiju, diskriminaciju i nasilje u sportu. Jedna od najvidljivijih je svakako kampanja *"No to Racism"* sprovedena od strane FIFA-e. https://www.youtube.com/watch?v=-q3n9_mkdhY. FIFA je posvetila čitavu sekciju svoje veb stranice za "Društvenu odgovornost" gde se razmatra anti-rasizam, promovišu i rasvetljavaju svi glavni događaji protiv rasizma. Iako ova akcija od strane FIFA-e ohrabruje i motiviše mlade generacije da u sportu nema mesta rasizmu, teško je kontrolisati sva nastupajuća razmišljanja na terenu.

Prakrični primeri različitih akcija protiv govora mržnje

Savet Evrope je pokrenuo veliku kampanju protiv govora mržnje na internetu, u koju su se uključile i mnogobrojne države između kojih i Srbija i postala deo ovog projekta kroz akciju „Reci ne govoru mržnje na internetu” u okviru Ministarstva omladine i sporta.

Na 144. večitom derbiju pri ulasku na teren igrači i sudije nosili su majce sa porukom protiv govora mržnje na internetu i na taj način uticali na ovaj veliki problem. Utakmicu je posmatralo oko 40 000 fanova na stadionu i više od milion gledalaca putem malih ekrana.

Slična akcija sprovedena je na košarkaškom derbiju ABA lige gde su igrači i sudije nosile majce sa natpisom “Peta osoba za huligane”, kao i na fudbalskom meču između FK Partizan i FK Novi Pazar, i zato su podržali kampanju. Takođe kapiteni timova su pozvali navijače oba tima da podrže svoje timove fer i korektno bez incidenata (Novembar 2013., Mart 2014).

Kampanja protiv govora mržnje bila je zvanično podržana od strane Rukometnog kluba Partizan, dok se regionalna rukometna liga naknadno uključila u februaru 2014. godine, na početku drugog dela sezone. Na utakmici RK Partizan i RK Meškov Brest igrači su na tren izašli u majcima sa logoom kampanje i time doprineli borbi protiv govora mržnje

Srpski nacionalni tim hokeja zvanično se pridružio kampanji prilikom otvaranja Svetskog šampionata u hokeju održanog u Beogradu 2014. Igrači hokeja imaju tradiciju bacanja plišanah

igračaka na klizalište na početku prvog meča šampionata koje se kasnije doniraju napuštenoj deci. Na otvaranju bili su prisutni ambasadori zemalja učesnica kao i članovi nacionalnog komiteta i sve igračke koje su sakupljene nakon bacanja na led bile su donirane deci.

“When We Play We Do Not Hate! Combating Hate Speech through Sport”

Međunarodna omladinska razmena “When We Play We Do Not Hate! Combating Hate Speech through Sport” produkt je saradnje između mladih iz Portugala, Litvanije, Rumunije, Makedonije i Srbije, realizovane od strane Udruženja Ritam zdravlja u okviru razmene mladih podržane od strane Erasmus + programa.

Osnovni cilj projekta bio je da se mladi aktivno uključe u organizovanje i sprovođenje aktivnosti koje doprinose sprečavanju pojave govora mržnje i koje doprinose stvarnju sportskog duha i fizičke aktivnosti kao vida kvalitetnog provođenja slobodnog vremena kod mladih. Mladi su mogućnost da upoznaju svoje vršnjake iz drugih zemalja i zajedno provedu 10 dana na obodima planine Rudnik, blizu Gornjeg Milanovca od 22. septembra do 01. oktobra 2017. godine.

Tokom zajedničkog vremena provedenog u Srbiji učesnici razmene stekli su znanja o posledicama koje donosi govor mržnje, kako se on definiše, razlike između govora mržnje, mržnje i zločina počinjenog iz mržnje, kao i mehanizmima njegovog prevazilaženja, sportu i njegovoj važnosti u svakodnevnom životu, dobrim aspektima aktivnog života i ambijenata u kojima se neguju prave vrednosti. Takođe, imali

Program razmene

22.09.	23.09.	24.09	25.09	26.09
Arrival of participants	BREAKFAST			
	Making first contact, introduction with accommodation and making rules of behavior	Hate, Hate Speech and Hate Crime	Discrimination, Racism and the Importance of Protection of Human Rights	What I Can Learn from Sport Activities?
	LUNCH			
	Team building	How Hate Speech and Hate Crime looks like in participants countries?	Exploring the Forms of Hate Speech and Hate Crime	Sport as Tool for Fighting Hate Speech
	Group Leaders Meetings			
	DINNER			
	Outdoor Team Building Activity	Intercultural Theatre Night: Let's Break the Stereotypes	Free Evening	Night Out

27.09.	28.09.	29.09	30.09	01.10
BREAKFAST				
Sport Day Open for Local Community: Sport Activities Led by Each National Team	Erasmus + in Focus	Working on Sport Actions, Creating Teams and Developing the Ideas	Let's Fight Hate Speech in Our Communities	Departure of participants
	LUNCH			
	Let's Fight Hate Speech Together		Presentation of Action Plans for Follow Up Activities	
	Group Leaders Meetings		Final Evaluation of Youth Exchange through non-formal based activities	
DINNER				
Intercultural Quiz Night	Movie Night	Free Evening	Closing up youth exchange	

su zadatak da osmisle i razviju igre i aktivnosti koje doprinose ostvarivanju ciljeva projekta, a nakon povratka u svoje sredine da ih promovišu i sprovedu među vršnjacima.

Partneri na projektu

Ritam zdravlja - Srbija

Udruženje Ritam Zdravlja osnovano je 2010. godine od strane mladih aktivnih ljudi čiji je osnovni cilj unapređenje kvaliteta života stanovništva. U svom dosadašnjem radu, Ritam zdravlja ima iza sebe brojne domaće i međunarodne projekte podržane od strane domaćih i stranih relevantni institucija. Aktivisti Ritma zdravlja su mladi, ali i oni stariji stručnjaci u različitim oblastima, koji svojim aktivnostima i delovanjem unapređuju i doprinose realizaciji glavnih delatnosti udruženja.

Glavne delatnosti udruženja su: Edukacija o svrsi i načinu poboljšanja javnog zdravlja kroz pravilno ishranu, vežbanje, higijenu i prevenciju zloupotrebe supstanci; Zagovaranje, komunikacija i uticaj na javno mnjenje, da se poveća javna svest o neophodnosti zdravog načina života; Očuvanje i promocija srpskog kulturnog nasleđa kroz različite aktivnosti, plesne projekte i programe; Promocija i popularizacija ritmičke gimnastike, raznih vrsta plesova i drugih sportova; Priznavanje žena u sportu; Jačati kapacitete mladih ljudi, kao nosioca društvenih promjena.

U ovom trenutku organizacija ima 20 aktivnih volontera i dobru saradnju sa većinom lokalnih institucija i organizacija koje rade u istoj oblasti. Na lokalnom nivou jedan od najvećih događaja koje organizuje udruženje je projekat "hajdemo na piknik" u okviru Omladinske prestonice mladih evrope, takođe tu su i projekat Kultura života i WATER Fest koji je realizovan

u Novom Sadu. Ove projekte i festival posjetilo je više hiljada ljudi i pozitivno delovali na lokalnu zajednicu.

“Ritam zdravlja” učestvovao je u nekoliko projekata “Mladi u akciji” / Erasmus + programa, ali je glavni fokus organizacije bio na lokalnoj omladini. Nakon 5 godina rada na lokalnom nivou i učešća u različitim međunarodnim projektima Ritam zdravlja dobio je grant za izgradnja kapaciteta u oblasti mladih 2015. Projekat “Seeds for Sustainable Development” uključio je nekoliko aktivnosti mobilnosti: trening kurs, razmenu mladih i džob šedoving, što je bila odlična prilika za razvoj kapaciteta organizacije u programu Erasmus + i oblasti održivog razvoja. Taj projekat takođe ojačao je partnersku mrežu naročito sa makedonskom organizacijom Volonterski centar Skoplje. A od grupa mladih ljudi koji su se upoznali tokom razmjene mladih organizovali u okviru projekta Ključne akcije 2 došla je i ideja za ovu razmjenu mladih koja se bavi pitanjem mržnje, i diskriminacije kroz sportske aktivnosti.

Volonterski centar Skoplje – Makedonija

Glavni cilj VCS-a je pružiti neformalne obrazovne mogućnosti mladim ljudima, u različitim oblastima, na lokalnom i međunarodnom nivou; promovisati ideju volonterizma i povezati mlade ljude bez obzira na njihovu nacionalnost, religiju, politički, ekonomski ili društveni status.

Kao organizacija ima bogato iskustvo u implementaciji međunarodnih omladinskih aktivnosti. Tokom proteklih godina sprovedeno je nekoliko trening kurseva (Intercultural Learning from Gender Perspective, Adventureship, NFE: Let the Young People Learn), omladinske razmene ili PBA aktivnosti.

Bogato iskustvo organizacije je i u oblasti EVS-a u proteklih 8 godina, više od 120 EVS volontera iz Makedonije poslato je u inostranstvo, a takođe i bili domaćini više od 150 dugoročnih i kratkoročnih EVS volontera iz različitih evropskih zemalja. Pored EVS-a organizacija poseduje i višegodišnje iskustvo u programa Mladi u akciji / Erasmus + programa uopšte. U 2011. godini, od Evropske komisije dobili su Evropsku nagradu za dobrovoljne usluge za izvanredan projekat (EE-21-64-2009-R5) u kategoriji Innovative, za EVS projekat u kojem su hostovali volontere iz Estonije.

Koristeći sva ova iskustva razvijaju svoje sposobnosti da hostuju i sprovode međunarodne omladinske aktivnosti i uvereni su da su svesni svih aspekata koji su potrebni da se uzmu u obzir u slučaju projekata mladih. Kao partnerska organizacija, učestvovali su i u projektima udruženja Ritma zdravlja.

Vsl "Inovatyvi Karta" – Litvanija

Inovativi karta je nova organizacija koju su osnovali mladi sa različitim iskustvom u različitim oblastima: neformalno obrazovanje, ogromno međunarodno iskustvo kako u razmeni mladih tako i na drugim međunarodnim projektima, zdravstvu i aktivnom životnom stilu, osnaživanju ljudi za donošenje odluka i slično stručnost.

Inovativi karta stremi da osnaži mlade ljude da donose bolje izbore u životu: umesto pasivnog načina života u ličnom i javnom životu biraju dnevne aktivnosti koje bi ih motivisale da postignu potpuni fizički, intelektualni i društveni potencijal ne samo kao pojedinci, već i kao odgovorni građani. Cilj udruženja je angažovati mlade ljude koji su isključeni iz aktivnog društva,

koji više vole da biraju pasivne aktivnosti u svom životu. Kroz razvoj društvenih projekata nastoje ka boljoj zajednici sa jednakim mogućnostima bez diskriminacije za sve građane.

Od osnivanja organizacije (januara 2015. godine), uspešno je realizovano 4 projekta Erasmus + programa (u Litvaniji i Gruziji). Uprkos temi, u svim projektima podstiče se zdrav način života (sportovi, obrazovanje na otvorenom, planinarenje itd.). Takođe poslato je mnogo učesnika na razne omladinske razmene i trening kurseve u inostranstvu. Inovativni karta sada pravi velike planove za rad na međunarodnom nivou kao organizacija koja promovise zdrav način života, svestan životni stil, jednakost za sve ljude i socijalni dijalog.

Experimentaculo associacao cultural - Portugalija

Ekperimentakulo je omladinska organizacija osnovana u Portugalu 2006. godine. Organizacija sprovodi različite programe sa ciljem osnaživanja mladih ljudi i podržavanja njihovog aktivizma u lokalnoj zajednici Setubal. Glavna područja rada su mobilnost mladih, preduzetništvo mladih, umetnost i kultura.

Ekperimentakulo organizuje različite aktivnosti zasnovane pre svega na metodama neformalnog obrazovanja i aktivnom učešću mladih. Važan deo rada organizacije je organizovanje međunarodnih razmjena i treninga mladih, kao i slanje i hosting volontera unutar Evropskog volonterskog servisa (EVS).

Asociatia GEYC – Rumunija

Grupa Evropske omladine za promene - GEYC je rumunska NVO čija je misija da osnaži mlade ljude da promene svoju zajednicu. GEYC koordinira aktivnost Evropske mrežne mreže PRISMA(<http://prisma-network.eu>).

Kao organizacija koja šalje EVS, počela je da šalje volontere od 2014. godine, a njihov broj se povećava svake godine (u 2016. Godiniposlaliučesnikeu9projekata). Takođe, GEICimaproceduru u pogledu vidljivosti i diseminacije rezultata EVS projekata, odnosno volonteri se podstiču da svoje iskustvo u inostranstvu dele sa članovima zajednice putem videa, fotografija, članaka itd. Ciljevi uduženje su: podrška obrazovanju na lokalnom, nacionalnom i međunarodnom nivou; promovisanje socijalnih mreža i novih medijskih tehnologija za lični i profesionalni razvoj mladih na svim nivoima; zaštita ljudskih prava uopšte, posebno mladih; podsticanje individualne i organizacione društvene odgovornosti; podsticanje preduzetništva; razvijanje obrazovnih programa posebno za mlade; Partnerstva: GEIC ima blisko partnerstvo sa predstavništvom Evropske komisije u Rumuniji i Informativnim uredom Evropskog parlamenta u Rumuniji.

Program Erasmus +

Erasmus + je program Evropske unije koji obezbeđuje finansiranje projekata za saradnju u tri oblasti: mladi, obrazovanje i sport. Erasmus + će trajati u periodu od 2014. do 2020. godine.

Dobro je znati da akteri koji imaju mogućnost da učestvuju u svim aktivnostima i projektima programa Erasmus+moraju da pripadaju tzv. **programskim zemljama** (sve zemlje Evropske unije, Makedonija, Island, Lihtenštajn, Norveška i Turska), dok su pojedini delovi programa otvoreni i za učesnike iz tzv. **partnerskih zemalja** (to mogu da budu zemlje koje se nalaze u susedstvu Evropske unije, među njima i Srbija, ali i sve druge zemlje sveta).

Program Erasmus + ima tri ključne aktivnosti (KA1, KA2, KA3) i dva posebna dela Žan Mone i Sport. U prethodnom konkursnom roku, zatvorenom 2. Februara 2017. godine, akterima iz Srbije bila je otvorena mogućnost podnošenja projektnih prijava u okviru KA1 Mobilnosti mladih. Prema Nacionalnom pozivu za podnošenje prijave za Erasmus + projekte za 2018. godinu, akteri iz Srbije mogu da učestvuju u određenim vrstama projekata u svakom od tri dela programa.

Za sprovođenje Programa Erasmus + nadležne su: Evropska komisija; Izvršna agencija za programe u oblasti obrazovanja, kulture i medija (EACEA); Nacionalne agencije u programskim zemljama; nacionalne Erasmus + kancelarije u partnerskim zemljama.

Fondacija Tempus od 1. jula 2016. godine sprovodi pripremne mere za puno učešće u programu, koje pored ostalog, podrazumevaju i finansiranje projekata iz oblasti obrazovanja, obuka i omladine.

U ranijem periodu, promocija tri generacije programa EU koji su se bavili mladima (OMLADINA, Mladi u akciji), je bila u nadležnosti Grupe "Hajde da..." koja je u periodu 2005.

do 2017. Kao Kontakt tačka u Srbiji dala značajni doprinos promovisanju mogućnosti mobilnosti mladih i omladinskih radnika.

<http://erasmusplus.rs>

Umesto zaključka

Važno je shvatiti da uspostavljanje kvalitetnijih veza između različitih aktera od značaja – sportista, organizacija civilnog društva, zatim lokalnih, nacionalnih i međunarodnih autoriteta, uz pomoć sportskih društvenih medija predstavlja važan, ako ne i najvažniji preduslov za stvaranje pozitivne atmosfere bez govora mržnje. Ovakav pristup zapravo govori u prilog tome da niko nije samo bespomoćni posvatrač zatečen u određenoj situaciji koja ga se ne tiče i na koju ne može da utiče, već da svako snosi podjednaku odgovornost za ono što se oko nas dešava i da je svako kreator okruženja kakvo želi, a to je sigurno da svet bude bolje mesto za život bez govora mržnje!

